

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-115/19-J

Název	Základní škola Otokara Březiny Jaroměřice nad Rokytou, Komenského nám. 120 okres Třebíč
Sídlo	Komenského nám. 120, 675 51 Jaroměřice nad Rokytou
E-mail	reditel@zsob-jaromerice.cz
IČ	47 443 669
Identifikátor	600 122 352
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zdeněk Uttendorfský
Zřizovatel	Město Jaroměřice nad Rokytou
Místo inspekční činnosti	Komenského nám. 120, 675 51 Jaroměřice nad Rokytou
Termín inspekční činnosti	4. 2. 2019 – 7. 2. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola Otokara Březiny Jaroměřice nad Rokytou, Komenského nám. 120 okres Třebíč vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. V aktuálním školním roce vykazala škola 402 žáků v 18 třídách (67 % naplnění kapacity školy). Výuka probíhala podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) s motivačním názvem Regionální škola. Ve 4 odděleních školní družiny je v tomto školním roce zapsáno 93 účastníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy je ve funkci od 1. 8. 2018. Zpracoval koncepci rozvoje a řízení školy zaměřenou na oblast vyučovacího procesu, vedení a organizaci řízení školy, školního klimatu, materiálního vybavení a spolupráce školy s ostatními partnery aj. Z koncepčních záměrů se začaly uskutečňovat konzultace učitelů s rodiči s možností účasti žáků, probíhá realizace projektu Rekonstrukce a vybavení odborných učeben a byla navázána spolupráce s Armádou České republiky. Další naplňování koncepčních záměrů nelze vzhledem ke krátkému funkčnímu období ředitele zhodnotit.

K systémovému řízení školy přispívají porady užšího a širšího vedení, kde se hodnotí uplynulá činnost školy a přijímají opatření. Další kontrolní a hodnotící postupy jsou realizovány na jednáních pedagogické rady a metodických komisích (naplňování ŠVP ZV, výsledky vzdělávání tříd a jednotlivých žáků, informace o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami, sjednocování kázeňských opatření). V některých případech nebyla přijata účinná preventivní opatření, která by reagovala na aktuální potřebu žáků nebo tříd (11 důtek ředitele školy v jedné třídě na konci školního roku 2017/2018, nezpracování plánů pedagogické podpory v případech, kdy nepostačuje zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáků v tomto školním roce). Byly shledány nedostatky v kontrolní činnosti realizované vedením školy v oblasti školní dokumentace, která byla zpracována před nástupem ředitele školy do funkce.

Ve škole vyučují odborně kvalifikovaní učitelé. Několik hodin na prvním stupni je odučeno nekvalifikovaně vychovatelkami školní družiny. Ředitel školy si v současné době doplňuje kvalifikaci funkčním studiem. Výchovná poradkyně, jejíž pracovní náplní je výhradně kariérové poradenství, metodička prevence, koordinátor ICT a metodička environmentální výchovy absolvovali specializační studium. V loňském i letošním školním roce se celý pedagogický sbor vzdělával zejména v oblasti společného vzdělávání žáků, škola je zapojena do projektu Evropského sociálního fondu, jehož součástí je další vzdělávání pedagogických pracovníků, někteří učitelé se vzdělávali ve svých oborech. Za poslední dva roky nebylo zjištěno další vzdělávání učitelů v cizích jazycích (odborné nebo metodické kurzy, konference). Ve velké míře probíhají ve škole vzájemné hospitace, které učitelům přinášejí možnost zpětné vazby. Z inspekční hospitační činnosti ale vyplynulo, že tato zpětná vazba není vždy účinná vzhledem k používaným metodám a formám výuky a struktuře vyučovací hodiny zvláště na druhém stupni.

Ve škole je vzděláváno 47 žáků se SVP. Pro 19 z nich byl zpracován individuální vzdělávací plán. Mimořádně nadaný je 1 žák. Školní poradenské pracoviště vede speciální pedagožka. Řídí a koordinuje činnost ostatních pracovníků, tj. další speciální pedagožky, výchovné poradkyně a metodičky prevence sociálně patologických jevů. Vykonává též výchovné poradenství a úzce spolupracuje s ředitelem školy. Důsledně dbá na to, aby s různými formami podpory žáků byli seznámeni všichni členové pedagogického sboru (např. i formou

sdíleného úložiště na vnitřní elektronické síti školy). Další podpurné pedagogické práce vykonává pět asistentek pedagoga.

Materiální podmínky se ve škole v průběhu několika let velmi zlepšily. Byla zmodernizována sociální zařízení, která byla při poslední inspekční činnosti v havarijním stavu, do provozu byl uveden výtah a v září 2018 byly zahájeny stavební práce za účelem rekonstrukce odborných učeben (chemie, fyzika, školní dílny a školní kuchyňka) a zřízení bezbariérového vstupu do školy. Materiální zázemí a vybavení školního poradenského pracoviště a školního informačního centra je na výborné úrovni. Ve školním informačním centru může probíhat výuka, jsou při ní využívány prostředky ICT nebo knižní fond. Žáci zde efektivním způsobem mohou trávit i svůj volný čas. Školní poradenské pracoviště svým prostředím navozuje pocit důvěry a komfortnosti. Má potřebné materiální vybavení (počítače, výukové programy, speciální pomůcky aj.) a poskytuje konzultační podporu žákům a jejich rodičům.

Učebny jsou z velké části vybaveny prostředky ICT. Škola má k dispozici 2 učebny výpočetní techniky. Podpora sportovních aktivit je zabezpečena na vynikající úrovni (2 prostorné tělocvičny, gymnastický sál). Výuka probíhá i na přírodní zahradě. Průběh vzdělávání ve školní družině je realizován ve vlastních učebnách, které jsou vybaveny dostatečným množstvím volnočasových učebních pomůcek, her a počítačů.

Oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků věnuje škola pozornost. Při vzdělávání i s ním přímo souvisejících činnostech jsou žáci o ochraně zdraví a zásadách bezpečného chování průběžně poučováni. V zájmu identifikace nebezpečí a rizik zpracovává škola rozbor školní úrazovosti. Vstup do školy byl v průběhu inspekční činnosti zabezpečen proti vniknutí cizích osob, stanovené dohledy nad žáky byly dodržovány. Ve škole je provozován kamerový systém.

Školní jídelna zabezpečuje stravování žáků základní školy a závodní stravování zaměstnanců školy. V rámci doplňkové činnosti vaří také pro cizí strážníky. Již třetím rokem je škola zapojena do projektu Potravinová pomoc dětem v Kraji Vysočina, v současné době umožňuje stravování 23 žáků. Pro zajištění podpory výchovy ke zdraví a zdravému životnímu stylu, včetně vytváření zdravých stravovacích návyků, je škola zapojena do vyhlášených projektů Ovoce do škol a Mléko do škol.

K zajištění své činnosti využívá škola vícezdrojové financování. Kromě finančních prostředků Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky je to i doplňková činnost, stravování cizích strážníků a provoz bufetu. Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele zahrnuje běžné provozní náklady na energie, běžnou údržbu a opravy majetku. Škole se daří získávat další finanční prostředky z projektů a programů. Z Evropského sociálního fondu obdržela škola finanční prostředky, které byly použity zejména na personální podporu – školního speciálního pedagoga, další vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemnou spolupráci pedagogických pracovníků v oblasti podpory rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti, na podporu žáků ohrožených nízkou úrovní čtenářské gramotnosti ve čtenářském klubu, podporu žáků ohrožených školním neúspěchem a na rozvoj logického a strategického myšlení žáků – využití deskových her pro žáky základní školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka na prvním stupni probíhala v příjemné atmosféře. Stanovené cíle byly zřejmé a jasně žákům prezentované. K jejich dosažení směřovala promyšlená logická struktura hodin. Zvolené formy a metody podporovaly aktivní zapojení a zájem žáků. Činnosti se střídaly,

vhodně byly zařazovány relaxační a pohybové aktivity, účelně související s nastavenými cíli hodin. Žáci pracovali ukázněně, vzájemně mezi sebou komunikovali a tolerovali své názory. Vzájemnou spolupráci podporovalo časté zařazování práce ve skupinách či ve dvojicích. Úkoly byly zadávány jasně, srozumitelně, s důslednou kontrolou jejich porozumění. Po jejich provedení vyučující vyhodnocovali dosažené výsledky, ojedinele s využitím sebehodnocení žáků. Zaznamenáno bylo zadávání různých úkolů pro žáky s rychlejším či pomalejším tempem, což podporovalo motivaci žáků a dosahování požadovaných výsledků. K názornosti a samostatné práci byly využity různé pomůcky (obrázkový materiál, kopírované texty, kreativní kartičky, atd.). Aktivní přístup žáků byl podporován jejich motivačním hodnocením, povzbuzením a především také způsobem, jakým byli vedeni k řešení problému, práci s chybou. Učitelky je vhodnými otázkami vedly k propojování již známých znalostí a dovedností, srovnávání s reálnými příklady, odvozování atd. Závěrečné zhodnocení hodin bylo formální či zcela chybělo.

Žákům se SVP na prvním stupni byl poskytován individuální přístup. Zaznamenána byla diferenciací výuky vzhledem k individualitě žáka. Vzájemná spolupráce vyučujících s asistentkou pedagoga vycházela z promyšlené přípravy hodiny a byla přínosná pro všechny žáky ve třídě.

Sledované hodiny na druhém stupni měly různou úroveň. Zaznamenány byly didakticky velmi zdařilé hodiny, např. v hudební výchově, matematice a českém jazyce, kdy učitelé dokázali vytvořit podnětné vzdělávací prostředí využitím řady názorných efektivních pedagogických metod (př. video, experiment, konstruktivismus, diskuse, argumentace aj.). V těchto hodinách byli žáci pozitivně motivováni, aktivně dosahovali vytyčených vzdělávacích cílů a prokazovali velmi dobré znalosti (např. literární žánry pověsti a báje). Byla zde zaznamenána i kooperativní práce. Nižší kvalita výuky byla zaznamenána zejména v hodinách cizích jazyků. Chyběl zde rozvoj komunikativních dovedností žáků. Hodiny byly vedeny především s důrazem na paměťové osvojení slovní zásoby bez přesahu do konverzačních témat. V jedné hodině se vyučující snažila realizovat cizojazyčnou komunikaci se žáky, avšak s minimální odezvou. Výuka probíhala většinou frontálně. Realizace doporučení ke vzdělávání žáků se SVP a diferenciací vzhledem k individualitě žáka byla při výuce patrná sporadicky. Ve vysokém počtu hodin vyučující užívali nespisovnou, místy až žvoviální mluvu, což nemělo příznivý dopad na žáky vzhledem k rozvoji jejich správného slovního projevu. Výuka většinou probíhala v příjemné atmosféře, kterou někdy negativně poznamenalo oslovování žáků příjmením. Důvěru žáka v učitele oslabily v několika případech nevhodné poznámky učitele zdůrazňující nekompetentnost žáků. Ve většině hodin nebylo zaznamenáno závěrečné shrnutí probíraného učiva a zhodnocení práce žáků ve vztahu k cíli (chybělo hodnocení hodiny učitelem i sebehodnocení žáků).

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhalo v příznivé atmosféře. Po dopoledním vyučování měli účastníci zájmového vzdělávání dostatečný prostor pro spontánní hru s možností volby řízených činností. V průběhu aktivit byli průběžně vhodně motivováni. Zabývali se rukodělnými a výtvarnými činnostmi, hrami, využívali počítače. Z přehledů výchovně vzdělávací práce ve školním roce 2018/2019 vyplývá, že v zimních měsících bylo zájmové vzdělávání pouze ojedinele organizováno venku, což nepodporuje zdravý životní styl žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků se zabývají pedagogičtí pracovníci na jednáních pedagogické rady a metodických komisí. Bylo zjištěno, že na úrovni metodických komisí je tato činnost

efektivnější. Při srovnávání výsledků čtvrtletních písemných prací mezi třídami v ročníku vyhodnocují učitelé prvního stupně a učitelé českého jazyka konkrétní nedostatky v učivu a při výuce se na ně zaměřují. V matematice tato systematická práce nebyla doložena. Někteří učitelé matematiky získávají od žáků zpětnou vazbu formou sebehodnocení v tabulce, kde mohou zjistit míru zvládnutí učiva. V průběhu hospitační činnosti ale nebyla tato forma práce zaznamenána. V loňském školním roce proběhlo komerční testování některých žáků osmých tříd (Trénink na přijímací zkoušky 2017/2018). Výsledky testování obdrželi žáci, ale učitelé českého jazyka ani matematiky s výsledky tohoto testování nepracovali a nepřijali žádná opatření. Žáci, kteří chtějí dále pokračovat ve studiu na středních školách, mají možnost navštěvovat přípravu na přijímací zkoušky z matematiky a českého jazyka.

K zdravému tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji žáků přispívá činnost ŠPP. Jeho činnost je pravidelně ročně vyhodnocována. Pracoviště však nemá řádně zpracovanou veškerou povinnou dokumentaci, což v důsledku limituje možnosti správného pedagogického postupu v oblasti strategie předcházení školní neúspěšnosti. V souvislosti s touto skutečností nebyly v žádoucích případech využívány plány pedagogické podpory (např. u žákyně s několika aktuálními znevýhodněními). V tomto případě nedošlo včas k vyhodnocení (1. čtvrtletí 2018), zda používané podpůrné opatření je účinné, a žákyně byla klasifikována v prvním pololetí tohoto školního roku nedostatečným stupněm z matematiky. V rámci prevence rizikových jevů je ve škole nastaven systém preventivních programů pro jednotlivé ročníky, realizovaných ve spolupráci s různými organizacemi. Zařazování různých aktivit probíhá i v rámci výuky a mimoškolní činnosti. Aktivity v rámci prevence rizikových jevů jsou plánované a vyhodnocované. Výjimečně postrádají svou účinnost vzhledem k tomu, že nereagují na aktuální stav či daná rizika v příslušné třídě

Po svém nástupu do funkce ředitel školy vykonává některé činnosti pracovníků školního poradenského pracoviště (spadající např. do vymezených kompetencí metodičky prevence). Tím vzniká nesoulad mezi realitou a zpracovanou dokumentací pracoviště. Nicméně problémy v rámci výchovného poradenství (např. nevhodné chování, podezření na šikanu) jsou v letošním školním roce řešeny a na jejich základě jsou přijímána opatření. Kariérové poradenství bylo funkční. Využíváno bylo osvědčených aktivit (např. spolupráce s úřadem práce, či exkurze do firem v okolí). Žáci i jejich zákonní zástupci mají možnost konzultací nad výběrem budoucí školy ve školním poradenském pracovišti. Problematika dalšího studia je řešena i v rámci výuky předmětu svět práce (8. a 9. ročník).

Škola ve vysoké míře zapojuje žáky zejména do literárních, výtvarných, hudebních a sportovních aktivit (hudební soutěž, projekty k 150. výročí narození Otakara Březiny, autorská čtení, výstavy, sportovní den, netradiční zimní olympijské hry aj.). Zájmové vzdělávání je ve škole organizováno i v zájmových útvarcích. Žáci školy si mohli vybrat z nabídky 33 zájmových útvarců. Polovina žáků školy (245) této nabídky využila. Zájmy a dovednosti žáků jsou rozvíjeny ve sportovních, přírodovědných, hudebních, uměleckých a dalších kroužcích. Významného úspěchu dosáhl výtvarný kroužek, kde 2 žáci získali ocenění i v mezinárodní soutěži. Obsah zájmových činností (kreativní psaní, práce s textem, používání různých výtvarných technik atd.) směřuje k rozvoji klíčových kompetencí a prostřednictvím těchto aktivit je naplňováno smysluplné trávení volného času.

Škola se velmi dobře prezentuje na veřejnosti, která tak získává důležité informace o vzdělávání ve škole (webové stránky školy včetně krátkého videa, místní zpravodaj). V tomto školním roce pořádala výstavu k příležitosti oslav 100. výročí republiky pro rodiče a veřejnost. Předškolní děti z mateřské školy se mohou seznamovat s prostředím školy. Pěvecký sbor se svým vystoupením navštěvuje pečovatelský dům nebo se podílí na akcích

ve městě. Dramatický kroužek vystupoval s divadelním představením. Nově navázaná spolupráce s armádou je využívána při besedách, exkurzích a organizaci branných dnů.

Závěry

Vývoj školy

- Od srpna 2018 došlo ke změně ve výkonu funkce ředitele školy.
- Byla provedena rekonstrukce sociálních zařízení a byl zřízen výtah.
- Ve školním roce 2018/2019 započala rekonstrukce odborných učeben a ostatní stavební práce (další výtah).

Silné stránky

- Podnětné prostředí školního informačního centra motivuje žáky k aktivní činnosti při výuce (práce s knihami, testy, počítači) a poskytuje vhodné zázemí pro jejich volný čas.
- Vysoká účast žáků v zájmové činnosti umožňuje žákům účinným způsobem rozvíjet jejich kompetence a je zároveň prevencí rizikového chování.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečná kontrolní činnost v oblasti školní dokumentace
- Nedostatečná diferenciací úkolů vzhledem k individuálním potřebám žáků na druhém stupni.
- Formální a neúčinné závěrečné fáze hodin (nezařazení závěrečného zhodnocení včetně sebehodnocení žáků).

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zkvalitnit kontrolní činnost v oblasti školní dokumentace.
- Aktivně a systematicky řídit pedagogické procesy s cílem zkvalitňovat průběh výuky.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele s účinností od 1. 8. 2018 ze dne 31. 5. 2018
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 31. 1. 2019
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Regionální škola (4. novelizované vydání) s účinností od 1. 9. 2016
4. Školní vzdělávací program pro školní družinu (3. novelizované vydání) s účinností od 1. 9. 2016 ze dne 31. 8. 2018
5. Školní řád k 1. 9. 2018
6. Provozní řád školní družiny ze dne 1. 9. 2016
7. Koncepce rozvoje a řízení ze dne 1. 9. 2018
8. Plán činnosti ŠD na rok 2018/2019 ze dne 11. 9. 2018
9. Hodnocení činnosti úseku školní družiny za školní rok 2017/2018 ze dne 30. 6. 2018
10. Krizový plán při řešení šikany
11. Výroční zpráva o činnosti školy školní rok 2017/2018 ze dne 31. 8. 2018
12. Statistické výkazy za poslední tři roky
13. Zápisy z pedagogických rad a provozních porad školní rok 2018/2019
14. Žakovská knížka pro 1. a 2. stupeň základní školy pro školní rok 2018/2019
15. Rozvrhy učitelů školní rok 2018/2019
16. Rozvrhy tříd školní rok 2018/2019
17. Rozvrh školního poradenského pracoviště školní rok 2018/2019
18. Zápisy z jednání předmětových komisí školní rok 2018/2019
19. Zápisy z rozboru tříd jako podklad pro jednání pedagogické rady školní rok 2018/2019
20. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
21. Kniha úrazů zavedena k 1. 9. 2013
22. Záznamy o úrazech za školní rok 2017/2018 a 2018/2019
23. Třídní knihy školní rok 2017/2018 a 2018/2019
24. Katalogové listy žáků
25. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školním roce 2018/2019
26. Vlastní hodnocení školy za školní rok 2017/2018
27. Vnitřní řád školní jídelny ze dne 1. 8. 2018
28. Spotřební koš od 1. 9. 2018 do 31. 1. 2019
29. Dokumentace školní jídelny
30. Účetní dokumentace
31. Přehled akcí organizovaných školou v průběhu školního roku 2018/2019
32. Revizní zpráva zabudovaného a přenosného tělovýchovného náradí (tělocvičny) ze dne 26. 11. 2018
33. Dokumentace školního poradenského pracoviště školní rok 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Hana Štefánková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Hana Štefánková v. r.

PhDr. Ludmila Slánská, školní inspektorka

Ludmila Slánská v. r.

Ing. Mgr. Libor Babák, Ph.D., MBA, školní inspektor

Libor Babák v. r.

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

Dana Kuličková v. r.

Havlíčkův Brod 22. února 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Zdeněk Uttendorfský, ředitel školy

Jaroměřice nad Rokytinou 28. února 2019